

man mente for et halvt Aar siden havde fundet en Afslutning, og han bragte derved helt naturligt Tanken hen paa disse Fæsteforhold, som den maasse ellers ikke vilde være bleven henvendt paa; han hidrog i ethvert Fald Sit til at kalde Spørgsmaalet frem. Og da Sagen saa i et noget større Omfang, skjøndt ingenlunde omfattende og gennemgribende, blev reist fra en anden Side, hvorfra det ikke kunde undre Nogen, at den blev reist, — og jeg vil sige til, at set fra de Herrer's Standpunkt, der igjen have sat Sagen i Bevægelse, kan det ikke misbilliges, at de igjen have bragt Sagen frem — da Sagen altsaa igjen blev sat i Bevægelse fra anden Side, hvorledes stillede saa den høitærede Indenrigsminister sig til den? Han mødte den ikke med en Udtalelse paa den Maaade, som jeg antydede, at jeg vilde have anset det for rigtigt; han erklærede vel, at Regjeringen mente, at man burde lade det blive beroende ved den lille Lov om Forpagtningsforhold, som han havde indbragt ved Sessjonens Begyndelse, men han foiede meget snart til under Forhandlingens Gang, at der dog var enkelte Dele i det foreliggende Lovforslag, som han kunde gaa ind paa, og efterhaanden som Forhandlingen er freiden frem, er den høitærede Indenrigsminister gaaet videre og videre, saa at der nu til 3die Behandling, tværtimod hvad man skulde vente efter hans Udtalelser ved 2den Behandling, er kommet til at foreligge forskjellige tilbøls meget indgribende Forslag fra hans Side. Det forekommer mig som sagt, at dette er uheldigt. Det, der, før at gjentage det, efter min Opfattelse væsentlig skulde tale for at bringe denne Sag under alvorlig Forhandling og om muligt til Afgjørelse, skulde være politiske Hensyn; men set fra dette Standpunkt synes det mig, at Regjeringens Optræden i Sagen er saa uheldigt som vel muligt. Man opnaar ikke — heller ikke ved de Forslag, som den høitærede Minister nu har stillet — at bringe Sagen til en endelig Afgjørelse, og jeg tror ikke, at

Nogen vil modsigge mig, naar jeg paastaar, at de Forslag, som den høitærede Minister har stillet, ikke tilfredsstiller nogen af Siderne, saaledes at man kan vente, at der dertiggenem vil fremkomme nogen Ro eller Afslutning. De tilfredsstille ikke dem, der overhovedet mene, at der er stor Trang til at omordne Fæsteforholdene, og paa den anden Side tror jeg ogsaa at turde sige, at man navnlig fra den Side, der er mest tilbøtelig til at se Sagen fra Gudseirernes Standpunkt, ligesaa lidt føler sig tilfredsstillet ved den høitærede Ministers Forslag. Saa langfra at Striden altsaa bliver udjevnet, tror jeg tværtimod, at den Udvilling, Sagen har faaet ved den høitærede Indenrigsministers Bistand, kun er skiftet til yderligere at oppripe Striden, yderligere at røre ved det allerede iforvein meget sømme Saar. Men ikke blot dette. Naar man ser paa de Forslag, som den ærede Minister har stillet, saa forekommer det mig, at man ikke kan frikende dem for, sete enkeltvis, at indeholde forskjellige Bestemmelser, som maa siges at være høist tvivlsomme, naar maa spørger om, hvad Nøisærdighed i og for sig, bortset fra politiske Hensyn, kunde hjemle, og jeg negter heller ikke, at flere af Forslagene synes at bære Vidnesbyrd om, at Sagen i sin Helhed ikke har været undergivet en saa omhyggelig og alsidig Overvejelse af Regjeringen i dens Helhed, som det forekommer mig, at denne Sag efter sin Bessaffenhed vel kunde have Krav paa. Jeg skal ikke dvæle ved de Bestemmelser, der indeholdes i de 6 første Paragrafer; dels ere de jo afgjorte, dels ere disse Bestemmelser forholdsvist af mindre Betydning med Hensyn til min Opfattelse af den hele Sag. Det forekommer mig, at det maa erkendes, at de Forslag, som den høitærede Minister har stillet til disse foregaaende Paragrafer, i det Hele maa siges at være Forbedringer, og derfor har jeg ogsaa stemt for disse Forslag; men der er dog en af de foregaaende Paragrafer, nemlig § 6, hvor det forekommer mig, at den høitærede